

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Toleti S. R. E. Cardinalis Summa Casuum
Conscientiæ, Sive De Instructione Sacerdotum Lib. VII**

**Toledo, Francisco de
Coloniæ Agrippinæ**

21. De suscipiente baptismum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40916

mallo ministro si ita efficax, sicut collatus à bono. Et dico, quod quantum ad effectum per se ipsius baptismi, qui datur ex opere operato, æqualis est valoris uterque baptismus; tamen ex parte illius, qui dans sua deuotione, & petitione impetrat à Deo, maioris efficaciam est baptismus collatus à bono. Amicus enim Dei & seruus impetrat ea, quæ inimicus & peccator impetrare non potest pro alijs. Aliud dubium de eo, qui putat se baptizare sceminam, & baptizat masculum, aut putat baptizare Petrum, & baptizat Ioannem, dico quod error personæ, vel sexus, non impedit baptismum, dummodò minister baptizare intendat; nisi exprimeretur in intentione, quod non vult baptizare, si est alius, quam putat. Sed hoc nullus facit.

De suscipiente Baptismum.

CAPVT XXI.

Post Euangelij promulgationem per Apostolos factam, præceptum diuinum generale est, omnes ad baptismum suscipiendum obligans, sine quo in re, vel in voto suscipio, nullus de lege ordinaria saluatur, iuxta illud Ioannis 3. *Nisi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu sancto, non potest intrare in regnum Dei.*

Sub hac autem generalitate, primò comprehendimus existentes in originali peccato, siue etiam existentes in actuali, etiam sanctificatos in utero matris, si qui modò essent: tales enim tenerentur in modò sub præcepto recipere, ut haberent characterem, & ut Christo Domino in passione, quod per baptismum fit, conformarentur, quamuis hi si, ante baptismum decederent, salui essent ratione gratiæ sanctificantis.

Secundò, comprehendimus etiam paruulos, & adultos: paruulus enim baptismus conferri potest, & collatus consequitur suum effectum, ut definitur in cap. maioris, de baptismo: si enim his conferri non posset, esset illa ætas absque remedio, quod vanum est dicere. Hoc circa paruulos est aduertendum, quod secundum communem sententiam, & probabiliorem, si filij sint infidelium, qui sui iuris sunt, & non serui, non debent inuitis parentibus baptizari, quia iure naturæ sunt ipsorum parentum: quod si baptizarentur inuitis parentibus, tunc nec baptismus; tamen non sunt ab illorum cura subtrahendi,

donec

donec illucescat vsus rationis. Quin etiam ipsi inuitis potest
baptizari, si vellent filij. Etiam adhuc circa paruulos aduen-
dum, quod cum expositi inueniuntur, vt in nemore, & etia-
tionabilis causa dubitandi, an baptizati fuerint, pura, quia in-
scripto inueniuntur, & nimis recentes sunt, sub dubio sunt
baptizandi. Idem quoque censendum est, de eo etiam adu-
qui natus est inter exterarum nationes, & nescitur, an baptizatus
fuerit. Aduerte etiam circa paruulos, quod cum eis computan-
tur adulti, qui numq̄ vsu rationis habuerunt, sed in matrua
sunt amentia: hi enim, vt pueri, baptizari possunt, etiam repu-
gnantes; secus, si habuerunt vsu rationis, siue iudicium, vel
patiuntur lucida interualla. Non enim baptizandi sunt a-
mentia, etiam urgente necessitate, nisi in tempore vsus ratio-
nis habuerunt voluntatem baptismi: tunc enim, ratione huius
intentionis virtualis, possunt baptizari, & eodem modo do-
mientes.

Tertio, vt ad adultos redeamus, notandum est, quod triplex
est necessaria dispositio in adultis ad baptismum, intentio sus-
cipiendi baptismum, fides, dolor de peccatis commissis. Hæc
autem non eodem modo sunt necessaria. Intentio namque
ita est necessaria, vt si desit actualis, vel virtualis, non fit
baptismus. Vnde fit, vt qui reuens, & inuitus baptizatus,
non sit verè baptizatus; si tamen interius consensit, quamuis
metu, & vi, tunc baptizatus est, & recipit characterem, sed non
gratiam: cogendusque est, vt maneat in fide Christiana, vt
habetur cap. maiores, de baptismo. Fides quidè est necessaria,
sed tamen ad recipiendam baptismi gratiam, non ad charac-
terem. Vnde si accederet aliquis cum intentione suscipiendi
baptismum, tamen non credens vni articulo, vel pluribus ar-
ticulis fidei, recipit characterem, non tamen gratiam, donec
deponat errorem, & disponatur. Dolor etiam hoc modo ne-
cessarius est ad gratiam, non ad characterem. Vnde, si aliqua
cum voluntate actuali peccandi accederet, cum debita tamen
intentione, reciperet characterem, sed non gratiam, donec
confiteretur de tali peccato, & fictione, in qua recipit bap-
tismus: sicut etiam ille, qui cum errore accedit. Isti enim dicun-
tur accedere fictè, & ponere obiecem: at ablato obiece, bap-
tismus consequitur suum effectum, & dat gratiam, & remissio-
nem omnium peccatorum antecedentium baptismum, quo-
ad culpam, & totam penam. Verum est, quod si ministro con-
flaret horum fictio, nullo modo ad baptismum eos admittit.

re deberet. Tamen cōsiderare oportet, quòd qui fìctè accedūt, & postea confessione remouent fictionem, non dicuntur peccata ante baptismum commissa confiteri: non enim est confessio facienda vlla de illis peccatis, nec vlla imponenda est penitentia, sed cum sola attritione, accedente baptismo totaliter delentur; quamuis, si erant peccata obnoxia restitutioni, non liberentur à restitutione.

Quartò notandum est, quòd posset accidere, vt aliquod monstrum nasceretur viuum, duplicatis partibus humanis, vt cum duplici capite, & pectore: & tunc obseruandum est, an probabile videatur esse duos, tunc vnus illorum absolutè, alter sub conditione baptizandus est. Quòd si vnam hominem esse appareat, semel est baptizandus. Quia verò non omninò certum est, illos esse duos, ob id, non simul baptizandi, sed modo prædicto. In alijs verò necessitatibus, vt cum est multitudo nimia baptizandorum, vt fuit in primitiua Ecclesia, & modo est in India, possent simul plures baptizari aspersione: & tunc forma est, *Ego vos baptizo*: sed non debent tot simul esse, vt periculum sit, ne omnes abluantur, & attingantur aqua.

Quintò etiam circa adultos est notandum, quòd non statim ad baptismum sint admittendi, cum ipsum petunt, si ex infidelitate veniunt, sed sunt per aliquot menses inter Catechumenos detinendi, vt in fide instruantur, & vt eorum constantia probetur, & propter reuerentiam Sacramenti. Hoc autem ob duas causas impediri potest.

Prima est, cum iam qui petit est in fide instructus, & probatus.

Altera est, cum necessitas vrget infirmitatis, vel obsidionis, vel naufragij, vel alicuius similis: tunc enim vtcumque si de exposita, cum ille assentiat, est baptizandus: illi vero, qui detinentur expectantes baptismum, si interim obeant absque baptismo cum contritione, & voto baptismi, saluantur.